

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 100. Articuli a Gregorio XV. super componendis rebus Theticis
præscripti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

Sæc. XVII. testantibus vero, quod Papa hujus li-
 A. C. 1623. tis arbiter nominaretur, displicuit.

§. C.

*Articuli a Gregorio XV. super com-
 ponendis rebus Rheticis præ-
 scripti.*

*Lotich, ver.
 Germ. l. 13.
 cap. 6.
 Brachel. Hist.
 lib. 2.
 Meteran. l. c.
 Guald.
 Prior. Hist.
 Ferd. II.
 part. 1.
 pag. 86.*

Nihilominus Ludovicus Franciæ Rex de componenda Grisonum causa cum Gregorio XV. Pontifice Maximo solertissime egit, proposuitque, ut Philippus IV. Hispaniarum Rex Grisonum munimenta a se occupata in custodiam Pontificis deponeret, isque tamdiu, donec super omni re transactum esset, Vallem Telinam sequestri loco possideret: Renuit enimvero Gregorius sese intricato huic negotio immiscere, quod sine offensa vel Hispani vel Galli Regis haud decidi posse, probe cognoverat: obtendebat grave senium, viriumque impotentiam: alliciebat tamen reddendæ pacis studium, in Rhætia Religionem Catholicam conservandi sollicitudo, atque in Italia procurandæ tranquillitatis spes: accedebant insuper importunæ Nepotum suorum preces, Hispanique Regis sollicitationes, quarum vi expugnatus Pontifex, depositum acceptabat, præscriptis tamen inter Hispaniæ & Franciæ Reges hisce
 con-

conditionibus. I. Religio Catholica Sæc. XVII.
 in Valle Telina necnon in Wurmiaë, A. C. 1623.
 & Clavenæ Comitatus, exclusis Aca-
 tholicis facta servaretur. II. Grifones
 desuper fidem suam utrique Regi jure-
 jurando obstringerent & Catholicis li-
 berum fidei exercitium permetterent,
 nec ab hac alienis domicilii jus conce-
 derent. III. Præfatis locis a Rhetiis Gu-
 bernatores Catholici præficerentur,
 prout jam ante triennium in usu fuisset,
 omnesque leges contra Papam, Epi-
 scopos aut immunitates latæ aboleren-
 tur. IV. Super causis, in quibus de
 Gubernatorum sententia appellare licet,
 non nisi Catholici Præfecti juxta patriæ
 leges seposita utilitate vel odio privato
 cognoscerent, ac indigenarum opera
 uterentur, salvis privilegiis, quibus
 Wurmenses, eisque foederati anno
 millesimo sexcentesimo vigesimo usi es-
 sent. V. Munimenta ab hoc anno ibi-
 dem erecta solo æquarentur, nec un-
 quam restaurarentur, id tam utroque
 rege, quam etiam Rhetis mutuo spon-
 dentibus. VI. Hispanis per Vallem
 Telinam & Wurmensem Diæcesin ser-
 vata moderatione legiones ducere &
 reducere liberum esset. VII. Præteri-
 torum oblivio fieret. VIII. Tam Gri-
 fones, quam ambo Reges mutuo spon-
 derent, se hæc pacta integre servatu-

Sæc. XVII. ros. IX. Si vero Rhæti articulos Religionem concernentes violaturi essent, A. C. 1623. ~~omni jure in Wurmiam, Vallem Tulinam, & Clavenam perpetuo exciderent, atque uterque Rex violati pacti vindices essent.~~ X. Desuper cognoscendi ac decidendi potestas, Pontifici integra permaneret, Rhetis, ac ambobus regibus Pontificis sententiam ratam habere obstrictis. XI. Si autem nunc his contra præfatos articulos quicquam proponere occurrerit, id Pontifici significarent, ejusque declarationem præstolarentur. XII. Si vero Rheti contra Catholicos insurgerent, Hispaniæ Rex nulla mora illos in integrum restitueret, nec id Franciæ Rex impediret, controversia interim ad Papam rejecta, cujus judicio utraque pars stare teneretur. His pro conservanda Religione Catholica Pontifex sequentes adhuc articulos addidit. I. Hæreticis inter Rhetos habitandi nulla esset facultas. II. Hi, si ad Catholicam Religionem reverti renuerint, intra semestre possessiones suas divenderent, ita tamen, ut quotannis per bimestre eo redire possent, agriculturæ operam daturi, quin tamen ipsis uxores, liberosque suos secum ducere, vel ibidem hæresin palam profiteri integrum esset. III. Hæreticorum proles in fide Catho-

Catholica instituerentur. IV. Catho-^{Sæc. XVII.}
 lici Clerici nullo pacto offenderentur, A.C. 1623.
 aut in sacris præpedirentur. V. Epi-
 scopi & Visitatores suis officiis libere
 fungerentur. VI. Pagus superior, *Ec-*
clesia Dei dictus, necnon *decem Juris-*
dictiones, & Mayenfeldenses bona Ca-
 tholicis erepta restituerent. Placuerit
 hi articuli omnibus, exceptis Calvi-
 nianis Helvetiis, Rhetisque, qui li-
 bertatem infringi, & Hispanicum ju-
 gum introduci pro more suo caussaban-
 tur: Ludovicus quoque Rex in hosce
 articulos primo ea lege consenserat,
 ut depositi initium a Mense Majo usque
 ad Julii exitum fieret, interim vero
 munimenta recens erecta solo æqua-
 rentur, cunctis in pristinum statum
 redactis: verum ab hac quoque condi-
 tione postmodum destitit Rex: obstre-
 pebant quidem Veneti, tandem vero
 assentire cogebantur: Sabaudus quo-
 que Mariæ Mantuanæ cum Philiberto
 ejus Filio nuptiis, unacum Montfera-
 tensi Ducatu dotis nomine promissis
 omnes hæc leges ratas habuit: Re-
 bus igitur ita stabilitis Pontificis jussu
 Horatius Ludovicius ejusdem Frater
 cum mille quingentis peditibus, & E-
 quitibus quingentis ad Rhetos prope-
 ravit, ut hæc Provincias æqualitate
 utrinque servata in Papæ tutelam ac-

Sæc. XVII. ciperet: eapropter præprimis Mense
A. C. 1623. Majo ductore Bagnio Marchione Val-
 lem Telinam, Clavenam & Rigam præ-
 fidiario milite munivit: interim vero
 Helvetii Calvinistæ Leopoldum Archi-
 ducem, qui Curia & Meyenfelda oc-
 cupatis, cunctos versus Mediolanum
 transitus obsederat, rogabant, ut a muni-
 menti in Helvetiorum finibus ædifican-
 di proposito desistere vellet: ast ille eis-
 dem reposuit, quod ipsimet Helvetii,
 Basileenses, & Schafusiani antea fortal-
 litia apud Sargansium, aliisque in locis
 exstruxerint, proin ipse haud inferioris
 juris ac conditionis foret, prius ergo
 sua destruerent, mox & ipse suam de-
 structurus esset munimentum: Paulo-
 post Gregorius XV. fati functus est;
 Urbanus vero octavus ejusdem Suc-
 cessor Ludovisio Cardinali, quod Pa-
 truum suum intricatis Grisonum dissi-
 diis implicare voluerit, indignabatur,
 quin tamen, etsi affectu in Gallos in-
 clinaret, præpedire posset, quo minus
 Hispani hucusque partis quiete hoc
 adhuc anno fruerentur.

§. CI.

*Gregorii XV. Pontificis Maximi
 obitus.*

Hunc